حداقل رسیدن سوداگری‌ها و دلالی در بلیت هواپیما ضروری است؛

گران‌فروشی آشکار بلیت هواپیما

■ در حالی که سازمان هواپیمایی کشوری همواره بر تشدید نظارت بر فروش بلیت هواپیما و ممنوعیت فروش چارتری تاکید دارد اما برخی از سایت‌های شرکت‌های هواپیمایی اقدام به گران فروشی و فروش چارتری بلیت هواپیما می کنند.

اسحق ارزانی

گروه اقتصادی – در حالی که همواره سازمان هواپیمایی کشوری و همچنین سازمان تعزیرات هشدارهای مبنی بر عدم گران فروشی بلیت هواپیما در مسیرهای مختلف می دهند اما بررسی های میدانی حاکی از آن است نرخ بلیت هواپیما در بسیاری از مسیرها بیش از نرخ مصوب است و همین موضوع خود باعث گلایه‌مندی مسافران شده است.

به طوری که حسینی یکی از مسافران مسیر تبریز_ تهران گفت: در تعطیلات هفته گذشته به دنبال خرید بلیت در مسیر تبریز به تهران بوده ام که به هر آژانس و یا سایت اینترنتی مراجعه کردم به هیچ عنوان بلیت پیدا نشد. حتی به سایت های شرکت های هواپیمایی که در این مسیر بیشترین پرواز را دارند مراجعه کردم اما متاسفانه نه تنها بلیت پروازی نبود بلکه حدود بیش از یک میلیون تومان هم بالاتر از نرخ مصوب بلیت در سایت خود شرکت هواپیمایی عرضه می‌شود.

همچنین هاشمی یکی دیگر از مسافران در مسیر مشهد گفت: متاسفانه بلیت هواپیما در این مسیر نایاب شده است و اگر بلیتی هم در این مسیر وجود داشته باشد با دو برابر نرخ عرضه می شود. به هر آژانس مسافرتی هم مراجعه می کنیم بلیت های هواپیما به صورت چارتری عرضه می شود و این در حالیست که رئیس سازمان هواپیمایی کشوری چندین بار با صراحت اعلام کرده است فروش بلیت چارتری ممنوع است.

سازمان هواپیمایی کشوری و همچنین وزارت راه و شهرسازی تا به امروز چندین بار اعلام کرده اند که هیچ یک از شرکت های هواپیمایی و همچنین سایت‌ها و آژانس های مسافرتی حق ندارند خارج از نرخ مصوب اقدام به فروش بلیت هواپیما کنند.

حداقل رسیدن سوداگری‌ها و دلالی در بلیت هواپیما ضروری است

پیش از این هم وزیر راه و شهرسازی با تاکید بر اینکه شرکت‌های هواپیمایی باید مقررات را به طور کامل رعایت کنند، گفته بود: عزم این وزارتخانه و خواسته ما از سازمان هواپیمایی کشوری، به حداقل رسیدن سوداگری‌ها و دلالی‌ها در بلیت هواپیماها است.

وی به برخورد تعزیراتی انجام شده با برخی ایرلاین‌ها در گذشته به دلیل گران‌فروشی بلیت هواپیما اشاره کرد و گفت: باید ۱۸ شرکت هواپیمایی مقررات را به طور کامل رعایت کنند. با توجه به اینکه سوخت ارزان لیتری ۶۰۰ تومانی در اختیار شرکت‌های هواپیمایی قرار می‌گیرد، همچنین در حوزه ترخیص قطعات و بدهی‌هایی که شرکت‌های هواپیمایی به فرودگاه‌ها دارند، تسهیلاتی ارائه شده و همراهی‌هایی انجام می‌شود و حتی در موضوع قیمت‌ها در پروازهای خارجی به آنها کمک‌هایی می‌شود، توقع داریم همه ایرلاین‌ها مقررات را رعایت کنند.

وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد: در این زمینه تصمیمات راهبردی در حوزه فرودگاهی، شیوه عرضه بلیت، مجوزهای پروازی و... نیز در حال اتخاذ است و باید اصلاحات اساسی انجام شود. باید برخی استانداردها، رویه‌ها و مجوزها اصلاح شود تا اگر مقرراتی وضع شد، امکان انحراف از آنها به حداقل برسد.

همچنین محمدی بخش رئیس سازمان هواپیمایی کشوری با بیان اینکه برخورد قانونی با گران فروشی بلیت هواپیما انجام شده است، هشدار داد: برخورد شدید و حتی لغو امتیاز در انتظار آن دسته از افراد سودجویان و پلتفرم‌هایی (سکو) خواهد بود که با توجه به شرایط موجود در حال سوءاستفاده هستند.

سخنگوی سازمان هواپیمایی در خصوص فروش بلیت‌های غیرواقعی توسط سایت‌های چارتری، گفت: سایت‌های چارتر کننده به غلط خطوط هواپیمایی را باز می‌کنند و شروع به فروش بلیت می‌کنند اما ساعت پرواز در بلیت صادر شده اشتباه است و مسافران را چندین ساعت در فرودگاه مبدا معطل می‌کنند و پس از اعلام زمان پرواز رسمی از سوی ایرلاین، پرواز شکل می‌گیرد. سازمان هواپیمایی کشوری به صورت جدی بر ادامه‌دار بودن ممنوعیت فروش بلیت‌های چارتری پافشاری خواهد داشت.

ممنوعیت فروش بلیت چارتری با جدیت ادامه دارد

در خصوص برخورد با سایت های متخلف فروش بلیت جعفر یازرلو سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری گفت: سازمان هواپیمایی کشوری به صورت کامل و ۲۴ ساعته اقدام به رصد و پایش سایت های فروش بلیت هواپیما و آژانس های مسافرتی می کند در صورتی که آژانس های مسافرتی و سکوهای اینترنتی فروش بلیت هواپیما از سازمان هواپیمایی مجوز داشته باشند در صورت تخلف از سوی سازمان هواپیمایی لغو مجوز و یا امتیاز آنها تعلیق می شوند.

وی افزود: اما سایت های اینترنتی و یا آژانس های مسافرتی که از سوی سازمان هواپیمایی کشوری مجوز نداشته باشند از طریق سازوکار قانونی به سازمان تعزیرات معرفی شده تا از این طریق با آنها برخورد شود. به تمامی مسافران در حوزه هوایی تاکید می شود که به هیچ عنوان از سایت های غیر مجاز اقدام به خرید بلیت هواپیما نکنند و در صورت خرید به سایت سازمان هواپیمایی کشوری شکایت کنند. او تصریح کرد: فروش بلیت‌های چارتری در تمامی مسیرهای به جزء قشم و کیش و مناطق نفتی همچنان ممنوع است و این ممنوعیت به این دلیل است که سایت‌های چارتری اصول و قوانین فروش بلیت برای مسافر را مانند مشخص نبودن عوارض، عدم محاسبه جداگانه بهای کل بلیت و مشخص نبودن نحوه پرداخت وجه برای دریافت بلیت و غیره رعایت نمی‌کنند.

یازرلو گفت: از ابتدای صدور بلیت تا لحظه پذیرش مسافر در فرودگاه مبدا باید از طریق پورتال شرکت هواپیمایی قابلیت راستی آزمایی و رؤیت داشته باشد؛ اما سایت‌های چارتر کننده این شفافیت را ندارند و بدین ترتیب عملکرد این سایت‌ها قابلیت راستی‌آزمایی ندارد. باید به مردم و خریداران بلیت‌های چارتری گفت که خرید بلیت از چنین سایت‌هایی با توجه به شرایط موجود و تحریم ایرلاین‌ها هیچ‌گونه سودی نخواهد داشت.

سخنگوی سازمان هواپیمایی در خصوص فروش بلیت‌های غیرواقعی توسط سایت‌های چارتری، گفت: سایت‌های چارتر کننده به غلط خطوط هواپیمایی را باز می‌کنند و شروع به فروش بلیت می‌کنند اما ساعت پرواز در بلیت صادر شده اشتباه است و مسافران را چندین ساعت در فرودگاه مبدا معطل می‌کنند و پس‌از اعلام زمان پرواز رسمی از سوی ایرلاین، پرواز شکل می‌گیرد. سازمان هواپیمایی کشوری به صورت جدی بر ادامه‌دار بودن ممنوعیت فروش بلیت‌های چارتری پافشاری خواهد داشت. براساس این گزارش با توجه به آنکه تقریبا از یک ماه آینده و با اتمام امتحانات دانش آموزان پیک سفرها شروع شده و میزان تقاضای بلیت در بخش های مختلف حمل ونقلی به ویژه هواپیما بیشتر می شود بنابراین تشدید نظارت ها در این زمینه به ویژه از سوی سازمان هواپیمایی و سازمان تعزیرات امری ضروری است.

اتاق ایران گزارش داد؛

تعطیلات آخر هفته در کشورهای هدف تجارت ایران چگونه است؟

گروه اقتصادی – اتاق ایران در گزارشی به بررسی تعطیلات آخر هفته در کشورهای هدف تجارت ایران پرداخته و عنوان کرد که در صورت تعطیل شدن شنبه‌ها، روزهای مشترک کاری ایران با ۳۲ کشور اولویت‌دار در تجارت به ۴.۲۵ روز می‌رسد؛ اما در صورت تعطیلی پنج‌شنبه، تعداد روزهای مشترک کاری ۳.۴۴ روز خواهد بود.

اتاق ایران آنلاین در گزارشی به بررسی تعطیلات آخر هفته در کشورهای هدف تجارت ایران به مصوبه مجلس درباره تعطیلی شنبه که راهی شورای نگهبان شده اشاره کرد و گفت که مخالفان این مصوبه در تلاش برای عدم تأیید آن از سوی شورا هستند.

دو روزه شدن تعطیلات پایان هفته پیشنهاد دولت بود و بخش خصوصی اگرچه در ابتدا با افزوده شدن یک روز تعطیلی بیشتر و کاهش ساعات کاری به دلیل افزایش هزینه‌های تمام‌شده تولید موافق نبود؛ اما با استدلال دولت مبنی بر تحرک بیشتر گردشگری و افزایش توزیع منابع در کشور، این بخش نیز با این ایده همراه شد. در نهایت پس از حواشی بسیار، نمایندگان مجلس یازدهم در آخرین روزهای کاری این مجلس، به تعطیلی روز شنبه رأی دادند. موضوعی که اگرچه فعالان بخش خصوصی را به بهبود مراودات تجاری امیدوارتر کرد؛ اما مخالفان را به تکاپو برای تغییر آن واداشت.

مخالفان تعطیلی شنبه عمدتاً دلایل غیراقتصادی برای مخالفت خود دارند؛ از جمله اینکه شنبه روز تعطیل در آیین یهودیت است و مسلمانان نباید به آن پایبند باشند؛ اما استدلال موافقان تعطیلی شنبه، جنبه اقتصادی دارد. آن‌ها معتقدند با تعطیلی جمعه و شنبه در ایران، تعداد روزهای کاری ما با بیشتر کشورهای دنیا چهار روز خواهد بود در حالی که با تعطیلی پنجشنبه و جمعه تعداد این روزها به سه روز خواهد رسید و این یعنی فرصت کمتر فعالان اقتصادی در مراودات تجاری. اما این دغدغه چقدر جدی است؟

تعطیلات آخر هفته در ۳۲ کشور هدف و اولویت‌دار تجارت با ایران

بر اساس آخرین آمار اعلام‌شده از سوی سازمان توسعه تجارت، ۳۲ کشور در لیست کشورهای هدف و اولویت‌دار برای تجارت با ایران قرار دارند. این سازمان در گزارشی حجم صادرات ایران به این کشورها و واردات از آن‌ها در ۱۱ ماه سال ۱۴۰۲ را منتشر کرده است. بررسی تعداد روزهای کاری و تعطیل با این کشورها تصویر دقیق‌تری از دغدغه فعالان اقتصادی درباره تعطیلی پنجشنبه، نمایان می‌کند.

با فرض تداوم وضع موجود و تعطیلی یک روز یعنی جمعه، ایران در مراودات تجاری خود از میان ۳۲ کشور اولویت‌دار و هدف در تجارت، با ۱۹ کشور ۴ روز کاری، با ۱۲ کشور پنج روز کاری و با یک کشور نیز ۶ روز کاری خواهد داشت. همچنین اگر جمعه و شنبه به عنوان تعطیلات پایان هفته در ایران قطعی شود، ایران با ۲۴ کشور از این ۳۲ کشور، چهار روز کاری و با هشت کشور نیز پنج روز کاری خواهد داشت. اما در صورت تعطیلی پنجشنبه و جمعه، تعداد روزهای کاری ایران با این کشورها کاهش محسوسی خواهد داشت. در این صورت ایران با ۱۲ کشور چهار روز کاری، با ۱۹ کشور سه روز کاری و با یک کشور پنج روز کاری خواهد داشت. کاهش تعداد روزهای کاری با کشورهای دیگر همان موضوعی است که بخش خصوصی و فعالان اقتصادی را نگران کرده است. همان‌طور که در نمودار زیر قابل مشاهده است در صورت ادامه شرایط فعلی و تعطیلی تنها یک روز در هفته در ایران، به طور میانگین ۴.۴۴ روز کاری با این ۳۲ کشور اولویت‌دار در تجارت خواهیم داشت. اگر جمعه و شنبه به عنوان روزهای تعطیل پایان هفته نهایی شوند هم با اندکی کاهش تعداد روزهای کاری ما با این کشورها به طور میانگین ۴.۲۵ روز خواهد بود. اما در صورت تعطیلی پنجشنبه و جمعه، تعداد روزهای کاری ما با این کشورها به ۳.۴۴ روز کاهش خواهد یافت.

قانون بودجه ۱۴۰۳ ابلاغ شد

گروه اقتصادی –محمد مخبر، سرپرست ریاست جمهوری، قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور را در روز دوازدهم خرداد ماه برای اجرا ابلاغ کرد. قانون بودجه سال ۱۴۰۳ که از حیث منابع و مصارف بیش از ۶۴۵۸ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده، از سوی سرپرست ریاست جمهوری ابلاغ برای اجرا شد. محمد مخبر، سرپرست ریاست جمهوری، قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور را در روز دوازدهم خرداد ماه برای اجرا ابلاغ کرد. گفتنی است روند بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ طبق اصلاحات انجام شده در ماده ۱۸۲ آیین نامه داخلی، تغییر کرد. دولت بودجه را در دو بخش به مجلس تقدیم کرد؛ بخش اول شامل ماده واحده مشتمل بر احکام مورد نیاز برای اجرای بودجه کل کشور، سقف منابع بودجه عمومی دولت به تفکیک درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و اجزای اصلی آن‌ها، ترازهای عملیاتی، سرمایه‌ای و مالی بودجه عمومی دولت و فروض برآورد منابع و مصارف بودجه است. سال گذشته بخش اول لایحه بودجه تبدیل به قانون شد، اما بخش دوم به سال جاری موکول شد. با این حال بودجه به شکل یک دوازدهم هم تصویب نشد و به جای آن مجلس مجوزی به دولت داد تا دولت معطل بخش دوم بودجه نماند و بر این اساس، دولت می‌تواند دریافتی‌ها و پرداختی‌ها را به صورت علی‌الحساب انجام دهد. بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور از حیث منابع و مصارف بیش از ۶۴۵۸ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. بودجه سالانه از دو بخش منابع بودجه عمومی دولت و بودجه شرکت‌های دولتی، موسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانک‌ها تشکیل می‌شود که امسال سهم این بخش به ترتیب نزدیک به ۴۴ و ۵۸ درصد برآورد شده است. منابع بودجه عمومی شامل درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، واگذاری دارایی‌های مالی و درآمدهای اختصاصی دولت است. البته منابع و مصارف سال جاری در لایحه بودجه ۶۳۴۷ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود. بنابراین آنچه در قانون در نظر گرفته شده، حدود ۱۱۱ هزار میلیارد تومان بیش‌تر از پیش‌بینی اولیه دولت است. از جمله مهم‌ترین نکاتی که در لایحه بودجه دیده شده بود می‌توان به افزایش درآمدهای مالیاتی و کاهش درآمدهای نفتی است. پیش‌بینی درآمدهای مالیاتی در سال جاری نسبت به سال قبل ۵۶ درصد افزایش و درآمدهای نفتی ۳.۵ درصد کاهش یافته است. از طرف دیگر در سال جاری در بخش بودجه عمرانی کشور ۴۰۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که این عدد در حدود یک‌پانزدهم منابع عمومی کل کشور است.

سرپرست مرکز توسعه تجارت الکترونیک خبر داد:

اجرای پایلوت تجارت الکترونیک فرامرزی

گروه اقتصادی – سرپرست مرکز توسعه تجارت الکترونیک از افزایش دو برابری دارندگان امضای الکترونیک در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ و افزایش آن به ۴ میلیون نفر خبر داد. امین کلاهدوزان سرپرست مرکز توسعه تجارت الکترونیک در نشست خبری وزارت صمت به اصحاب رسانه گفت: تجارت الکترونیک شفاف ترین بخش تجاری کشور است زیرا در این نوع معامله جزییات معامله کالا در سیستم های الکترونیکی ثبت می شود و وزارت صمت هم به همین دلیل از این مدل تجارت حمایت می کند. حجم معاملات تجارت الکترونیک بخش خصوصی در سال ۱۴۰۲ سقف ۳۱۰۰ همت را شکست و این رقم نسبت به سال ۱۴۰۱، ۷۴ درصد رشد داشت. برای سال ۱۴۰۳ نیز ارزش ۴۵۰۰ همت را در ارزش تجارت الکترونیک کشور در نظر داریم. تعداد تراکنش‌ها هم در سال ۱۴۰۲ به چهار میلیارد عدد رسید در حالی که در سال ۱۴۰۱ این رقم ۳ میلیارد عدد بود. این مدل تجارت فرامرزی از سال گذشته فراهم آمده و در حال حاضر اتصال پلتفرم‌ها با کشورهای چین و روسیه به صورت پایلوت برقرار است و در تجارت با عراق هم در حال مذاکره هستیم. تعداد گواهینامه‌های امضای الکترونیک که در سال ۱۴۰۱ دو میلیون بود در سال گذشته به ۴ میلیون امضا رسید. امضای الکترونیک امکان جعل امضا را از بین برده است. تقویت فناوری‌های جدید و استفاده از فناوری‌های بلاک چین، اینترنت اشیا و هوش مصنوعی در دستور کار مرکز توسعه تجارت الکترونیک قرار دارد.

رییس اداره میزهای صنعت پاسخ داد:

خودرو دوباره به بورس برمی گردد؟

گروه اقتصادی – رییس اداره میزهای صنعت و رتبه بندی ناشران گفت: طبیعتاً دو خودروساز، خودرویی برای عرضه در بورس کالا ندارند و عرضه خودرو در بورس به سمت خودروهای خارج از سامانه یکپارچه و خودروهای مونتاژی می‌رود.

عرضه خودرو دو سال گذشته تجربه شد و چیزی حدود ۸۰ هزار دستگاه انواع خودرو در بورس به معامله رسید اما بورسی شدن خودرو مخالفانی داشت که مهمترین مخالف شورای رقابت بود. در نهایت با این دلایل مخالفان که اولا خودرو نباید از ساز و کار مزایده و اعلام بالاترین قیمت به دست مصرف کننده برسد و مهمتر اینکه افزایش قیمت خودرو در بورس فارغ از نوع خودروی معامله شده می‌تواند به بازار خودرو علامت دهد و در نهایت با این استدلال که چرا باید زیان شرکت‌های خودروساز را مصرف‌کننده نهایی متحمل شود، عرضه بورسی خودرو متوقف شد. اما گویا این روزها زمزمه‌های از تلاش‌های دوباره برای عرضه خودرو در بورس شنیده می‌شود.

امیر طایفه ابراهیمی درباره احتمال عرضه دوباره خودرو در بورس و با توجه به اینکه تمام محصولات ۱۴۰۳ دو خودروساز پیش‌فروش شده، این عرصه شامل کدام خودروها خواهد بود، اظهار داشت: اگر برنامه‌ای در سامانه یکپارچه دیده شده باشد مشمول تمام تولیدات ۱۴۰۳ باشد. طبیعتاً دو خودروساز، خودرویی برای عرضه در بورس کالا ندارند و عرضه خودرو در بورس به سمت خودروهای خارج از سامانه یکپارچه و خودروهای مونتاژی می‌رود. وی با اشاره به مخالفت‌های شورای رقابت درباره عرضه خودرو در بورس گفت: بحثی مطرح شده صرفا عرضه خودرو در بورس نیست موضوع مهم این است که بتوانیم سیاست قیمت گذاری دستوری را از صنعت خودرو برداریم یا اینکه اگر قرار بر قیمت گذاری دستوری است، این قیمت گذاری بر مبنای تورم جاری صورت بگیرد و تعیین قیمت‌ها با لحاظ تورم‌های گذشته برای بازه‌های زمانی بلندمدت صحیح نیست.

رییس اداره میزهای صنعت و رتبه بندی ناشران با بیان اینکه قیمت گذاری خودرو باید بر مبنای شاخص‌های تورمی روز محاسبه شود، ادامه داد: احتساب قیمت با تورم روز و یا اینکه خودروها بخواهند مانند دوره قبل از سال ۹۶ با قیمت حاشیه بازار عرضه شوند، می‌تواند ثمرات خوبی برای صنعت خودرو به همراه داشته باشد که البته فعلا در این باره تصمیم گیری نشده است. طایفه ابراهیمی درباره تفاوت کشف قیمت در بورس کالا با شورای رقابت اظهار داشت: قیمتی که شورای رقابت اعلام می‌کند بر مبنای پارامترهای تورمی است که در گذشته اتفاق افتاده و با فاصله زمانی ۶ ماه تا یک سال تاخیر این داده‌ها را بررسی و افزایش قیمت را محاسبه می‌کند. در حالی که در این مدت یک افزایش قیمتی در نهاده‌های تولید خودرو رخ داده است، پس از این مدل قیمت گذاری قرار بر این شد که قیمت گذاری هر سه ماه یک بار انجام شود اما در بازه یکساله این قیمت گذاری انجام نشد و همین منجر به ایجاد زیان برای شرکت‌های خودروسازی می‌شود. وی افزود: بورس کالا برای قیمت گذاری یکی از مکانیزم‌هایی که استفاده می‌کند، این است که بهای قیمت تمام شده به اضافه یک سود معقول بین ۲۰ تا ۳۰ درصد را در نظر می‌گیرد و پس از آن را به مکانیزم عرضه و تقاضا در بازار می‌سپارد و این مکانیزم باعث می‌شد که خودرو با قیمت زیر حاشیه بازار به فروش برسد.

طایفه ابراهیمی با بیان اینکه تجربه ۷۰ هزار دستگاه خودرو در بورس را داریم، گفت: ۵۳ هزار دستگاه از خودروهای ایران خودرو در بورس عرضه شد که حدود ۸ درصد تیراژ این شرکت محسوب می‌شود. هر چند تعداد قابل توجه نبود اما این مسیر قیمت گذاری باعث می‌شد که شرکت‌های خودروساز دیگر به ازای هر خودرو زیان تولید نکنند و در نقطه سر به سر فعالیت کنند یا بعضاً سودآوری داشته باشند. رییس اداره میزهای صنعت و رتبه بندی ناشران تاکید کرد: موضوع مهم این است که با عرضه در بورس یا عرضه با قیمت حاشیه بازار دست دلال از بازار خودرو کوتاه می‌شود.

خوردن گوشت قرمز برای کارگران آرزو شد!

گروه اقتصادی – در حالیکه فرزند یک کارگر زحمتکش سالی ۳ کیلو گوشت قرمز نمی‌خورد و سلامتی و آینده‌اش در معرض خطر جدی‌ست، آقای وزیر کار و معاونان ایشان مدعی حمایت از معیشت و زندگی کارگران هستند و تنها راهکاری که برای این حمایت به ذهن‌شان می‌رسد، فرستادن لایحه اصلاح قانون کار به مجلس است. اراده‌ای برای ترمیم دستمزد نیست؛ شواهد و قرائن نشان می‌دهد دستمزدی که خارج از مدار سه‌جانبه‌گرایی بدون امضای نمایندگان کارگری به تصویب اکثریت اعضای شورایعالی کار رسیده، تا آخر سال ماندگار شده است. حداقل دستمزد کارگران شاغل و بازنشسته، با حدود ۲ میلیون تومان افزایش، امسال در محدوده‌ی ۱۱ میلیون تومان است، هرچند دریافتی برخی از بازنشستگان و همچنین شاغلان از این رقم پایین‌تر است؛ سعادتی یک بازنشسته کارگری که با بیمه رانندگان تاکسی درون شهری و با حداقل حقوق بازنشسته شده، با ۳۳ سال و شش ماه سابقه بیمه‌پردازی، در اردیبهشت، حدود ۱۰ میلیون تومان مستمری ماهانه گرفته است؛ او می‌گوید: اینهمه تبلیغ می‌کنند که حقوق بازنشستگان به ۱۱ میلیون تومان رسیده ولی بسیاری از ما کمتر از این رقم حقوق می‌گیریم. افزایش حقوقی که مصوب کرده‌اند، اصلاً کافی و عادلانه نیست...

در مورد شاغلان هم همین وضع برقرار است؛ علی که در یک شرکت تولیدی پوشاک در مرکز تهران کار می‌کند، از حقوق ۸ میلیون تومانی در این کارگاه خبر می‌دهد، حقوقی که برای ۱۰ ساعت کار روزانه پرداخت می‌شود و در آن نشانی از هیچ کدام از مزایای مزدی نیست: «فقط پایه وزارت کار را با کمی کم و زیاد می‌گیریم....». در این شرایط، در دولت اراده‌ای برای ترمیم دستمزد یا به عبارت صحیح‌تر اصلاح آن براساس اصول حداقلی سه‌جانبه‌گرایی نیست؛ معاون روابط کار وزیر کار که در اصل متولی اصلی دستمزد و معیشت کارگران است به جای اینکه برنامه‌ای برای اصلاح مزد اعلام کند، در هر گفتگویی که با رسانه‌ها دارد، در مورد «لایحه اصلاح قانون کار»، لایحه‌ای که بدون مشارکت کارگران در دولت نوشته شده و هدفش حقوق‌زدایی بیشتر از طبقه‌ی کارگر ایرانی‌ست، خبررسانی می‌کند. او وعده داده که این لایحه «به زودی به مجلس ارسال می‌شود». در شرایط بحران معیشت کارگران شاغل و بازنشسته، ظاهراً اولویت اصلی دولت، خلاص شدن از شر قانون کار است، هرچند این قانون در عمل اجرا نمی‌شود اما گویا روی کاغذ هم مایه آزار است و باید بخش‌هایی از آن قیچی شود! بحران معیشت، جدی‌تر از همیشه است؛ وقتی خرید خانه و خودرو تبدیل به رویا شده و آموزش باکیفیت و درمان مناسب از زنبیل هزینه‌های کارگران کنار رفته، وقتی اکثریت کارگران شاغل و بازنشسته نمی‌توانند از پس خرج درمان بربیایند، داده‌های رسمی نشان می‌دهد که بحران عمیق معیشت، چندین گام جلوتر آمده و خود را در نرخ مصرف کالاهای ضروری خوراکی نشان می‌دهد. اینجا فقط به دو نشانه از تغییر الگوی مصرف خوراکی‌ها اشاره می‌کنیم؛ چهارم خردادماه، مدیرعامل اتحادیه دام سبک کشور اعلام کرد «شش برابر شدن بهای نهاده های دامی، سرانه مصرف گوشت را ۶۰۰ گرم کاهش داد». به گفته افشین صدردادرس، «سرانه مصرف گوشت قرمز در سال ۱۴۰۲ به هفت کیلوگرم رسیده که ۶۰۰ گرم کمتر از سرانه گزارش شده برای سال ۱۴۰۱ است».

هر ایرانی در طول سال به طور متوسط ۷ کیلوگرم گوشت قرمز مصرف می‌کند، البته این آمار سال گذشته است و با گرانی‌های اخیر طبیعتاً باز هم باید منتظر کاهش بیشتر سرانه مصرف باشیم؛ این آمار مربوط به متوسط مصرف است اما در خانواده‌های کارگری سرانه مصرف از این رقم بسیار پایین‌تر است؛ برای نمونه، باقر، یک کارگر خدماتی حداقل‌بگیر در پاسخ به این پرسش که در ماه چقدر گوشت قرمز می‌خرید، می‌گوید: من برای یک خانواده ۵ نفره، هر ماه در بهترین حالت یک کیلو گوشت گوساله می‌خرم؛ خرید گوشت گوسفند اصلاً نداریم.

اگر فرض بگیریم که این خانواده ۵ نفره، هر ماه رویهم‌رفته یک کیلو گوشت قرمز مصرف دارد، سرانه مصرف ماهانه هر فرد این خانواده فقط ۲۰۰ گرم است که سرانه مصرف افراد این خانواده در هر سال، ۲ کیلو و ۴۰۰ گرم است یعنی کمتر از ۲.۵ کیلو! بنابراین کارگر ایرانی نمی‌تواند سالی همان ۷ کیلو گوشت قرمز را در سبد خرید خود داشته باشد درحالیکه در بسیاری از کشورهای مرفه و توسعه‌یافته این سرانه مصرف بیش از ۳۰ یا ۴۰ کیلوگرم در هر سال است.

کاهش محسوس سرانه مصرف فقط محدود به گوشت قرمز نیست، در حوزه لبنیات هم همین اتفاق افتاده است. به گفته مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی پاستوریزه ایران، «سرانه مصرف لبنیات کشور از ۱۳۰ کیلوگرم در سال ۱۳۸۹ به ۵۵ کیلوگرم در زمان حاضر افت کرده است و به نظر نمی‌رسد در سال ۱۴۰۳ نیز رویه‌ای متفاوت از آنچه در سال‌های گذشته رقم خورده اتفاق بیفتد». باز هم اینجا سهم خانواده‌های کارگران بدون تردید بسیار کمتر از سرانه مصرف متوسط کشوری‌ست.

کاهش سرانه مصرف، جانشین‌سازی کالاهای لازم و باکیفیت مثل گوشت سفید و قرمز با کالاهای دیگر مثل سیب‌زمینی و در بهترین حالت سویا و ارزان‌خری به دلیل عدم استطاعت، سلامت خانواده‌های کارگری و جامعه را تهدید می‌کند اما در مجموع، عواقب این شرایط، حادتر از این حرف‌هاست. فرامرز توفیقی، فعال کارگری، کاهش سرانه مصرف کالاهای خوراکی را یک مسیر چندین ساله توصیف می‌کند و می‌گوید: افزایش بیماری‌های متابولیکی که شاهد آن هستیم، ناشی از ارزان‌خری سبد غذایی یا کاهش مصرف عناصر تاثیرگذار در سلامت انسان است.

وی با تاکید بر اینکه اگر به بحران معیشت توجه نشود، در ماه‌های پیش رو وضعیت بدتر خواهد شد؛ اضافه می‌کند: این شرایط هزینه‌های درمان را بالا می‌برد، استحکام و دوام خانواده‌ها را از بین می‌برد و کارایی نیروی کار را کاهش می‌دهد. کمبود مواد غذایی، دقت و هوشیاری فرد را کم می‌کند و در نتیجه موجب افزایش حوادث ناشی از کار می‌شود، از سوی دیگر باعث پرخاشگری و بروز نزاع در سطح خانواده، جامعه و در محیط کار می‌شود. با همه اینها وزیر کار از دستمزد امسال دفاع می‌کند و مدعی است به صلاح کارگران تصمیم گرفته شده است!

در حالی که فرزند یک کارگر زحمتکش سالی ۳ کیلو گوشت قرمز نمی‌خورد و سلامتی و آینده‌اش در معرض خطر جدی‌ست، آقای وزیر کار و معاونان ایشان که خود با حقوق‌های بالای ۴۰ و ۵۰ میلیون تومانی زندگی می‌کنند، مدعی حمایت از معیشت و زندگی کارگران هستند و تنها راهکاری که برای این حمایت به ذهن‌شان می‌رسد، فرستادن لایحه تخریبیِ اصلاح قانون کار به مجلس است.

لوازم تحریر هانی

فتوکپی سیمی

منگنه پرینت تایپ

0902 299 2099 Hany_tahrir

آدرس: مرکز خرید آرین، طبقه اول، غرفه ۴۱